

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Варна“

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Статистическите изследвания на НСИ в областта на културата осигуряват информация за дейността на музеите, театрите, библиотеките, кината, радио- и телевизионната програмна дейност и производството на филми.

1. Културни институции

В обхвата на културните институции се включват музеите, театрите и музикалните колективи (сценичните изкуства) и библиотеките.

1.1. Музеи

Към 31.12.2023 г. в област Варна функционират 7 самостоятелни музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

През 2023 г. движимите културни ценности, които са част от Националния музеен фонд и са включени в експозициите на музеите в област Варна, са 188 хил. фондови единици и в сравнение с 2022 г. техният брой се увеличава с 2.3%. Цифровизирани са едва 5 882 фондови единици.

Посещенията в музеите през 2023 г. са 205 хил. и съпоставени с 2022 г. се увеличават с 22.2%. В дните със свободен вход са осъществени 17.6% от посещенията (36 хиляди). Посещенията на чужденци се увеличават с 59.9% в сравнение с предходната година и достигат 94 хиляди.

Общият персонал на музеите през 2023 г. е 434 души и се увеличава с 28.0% в сравнение с 2022 година.

1.2. Сценични изкуства

През 2023 г. в действащите три театъра в област Варна са организирани 598 представления, посетени от 111 хил. зрители, като спрямо 2022 г. представленията намаляват с 4.3%, докато посещенията се увеличават с 4.3%. Средният брой посетители на едно представление е 185 при 170 през 2022 година.

През 2023 г. в област Варна развиват дейност 5 музикални колектива. В сравнение с 2022 г. броят на представленията на тези колективи се увеличава със 166.7%, а на посещенията - с 50.2%.

1.3. Библиотеки

През 2023 г. библиотеките с фонд над 200 хил. библиотечни единици в област Варна са две, като броят им остава непроменен в сравнение с предходната година. Общият им фонд се състои от 1 183 хил. библиотечни документа - книги,

Основни данни за културата в област Варна през 2023 година

продължаващи издания - вестници, списания, бюлетини и др., като в структурата му с най-висок дял са книгите - 74.6% (882 хиляди).

Регистрираните читатели са 24 хил., което е с 35.6% повече в сравнение с предходната година. Посещенията се увеличават с 22.2% и достигат 160 хиляди. Заетият библиотечен фонд е 209 хил. библиотечни единици.

2. Аудио-визуална дейност

Аудио-визуалната дейност включва филмовото производство, дейността на кината, както и радио- и телевизионната програмна дейност.

2.1. Кина

В края на 2023 г. кината в област Варна са 5, а киноекраните - 31. В сравнение с 2022 г, броят на кината и киноекраните остава непроменен. Мултиплексите¹ са два и в тях са осъществени 77.7% от всички прожекции и 87.8% от посещенията.

През 2023 г. в сравнение с предходната година прожекциите в кината се увеличават с 2.2%, а посещенията - с 16.1%. Прожектирани са 818 филма, които според националността им се разпределят, както следва: 139 български, 328 европейски, 231 от САЩ и 120 от други страни.

2.2. Телевизионна програмна дейност

През 2023 г. в област Варна функционират две регистрирани и лицензирани български телевизионни оператора, които са излъчили програми с обща продължителност 3.9 хил. часа.

¹ Стационарно кино с 8 и повече екрана.

Методологични бележки

Източник на информацията за дейността на **музеите** е регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици; посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материално-техническата база. В броя на музеите се включват самостоятелните музеи, създадени по реда на чл. 25, ал. 1 и ал. 2 от Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 13 март 2009 г.), и извършвали дейност през съответната година.

Сценичните изкуства са предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружествата и сдруженията, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцени, места, представления, посетители, постановки по националност на автора, включително нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността на **библиотеките** с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Дейността на **кината** се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители, приходи от билети. Не се наблюдават киноklubовете и подвижните кина.

Дейността на **радио- и телевизионните оператори** се обхваща чрез следните основни характеристики: предавания по функция в часове, приходи и разходи.

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да се намерят на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/bg/node/3552/>) и в Информационна система ИНФОСТАТ на НСИ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=36)